

rabljaš pri lepopisju ali slovnici. Kako začenaš, če pišeš svojemu prijatelju in kako, če pišeš imenitni osebi? Razna voščila, odgovori, prošnje, sožalja se otrokom narekujejo, da na podlagi listov sestavijo kaj novega bodisi kot šolsko ali domačo nalogo. Učitelj narekuje, kako učenec zahvalja očeta za poslani denar. Spišite pismo po prejšnjem zgledu in ga izpremenite tako, da hčerka zahvalja mater za poslano vezilo! Pustimo jim veselje, kaj novega pristaviti, da se tako vedno bolj vadijo samostojno delati. Moji učenci so izdelali v 4. razredu več sličnih nalog. Preskrbeli so si pismovnega popirja in zavitkov (kjer so starši ubožni, jih učitelj ne more zahtevati) in jih z nepričakovanim veseljem prinašali v šolo.

Pridni učenci so komaj pričakovali ure, ko smo pisma vpričo vseh prebirali in napake skupno obravnavali. Skušali so se, kdo bo bolje sestavil, kaj novega pridejal, nekateri so list celo 2 krat, 3 krat, 4 krat prepisali, preden so ga oddali. Tako so si otroci veliko pridobili, so se učili oblike pisem, lahko si jih pa tudi shranijo za poznejše življenje. Kjer se navedena metoda ne more uporabljati, naj se otroci vadijo oblike pisem v zvezkih za naloge.

Vaje v sestavljanju pisem pa segajo že nekoliko v 5. šolsko leto, v katerem se listom pridružijo spisi, seveda težavnejši kakor v nižjih razredih. Obravnava se popis kake hiše, vrta, mostu, se popisujejo letni časi, sejmi, košnje, veselice i. t. d. Da se mladini zopet delo olajša, je umestna že v 4. šolskem letu ta-le naloga. Zapišite 10 stavkov o jeseni: Kmet vozi poljske pridelke domov. Pastirji ženó živino s planin i. t. d. Učitelj naj pri takih temah pomisli, da je otrokom vse neznano. Saj se še pri odraslih ljudeh pokaže večkrat žalostna prikazen, da imajo o navadnih vsakdanjih stvareh jako zatemnele pojme. Otrokom naroči, da si to ali ono stvar ogledajo, dobro premislijo, kako bi jo popisali, da bodo v šoli o nji poročali. N. pr. vas: lega, koliko hiš je, katera so najvažnejša poslopja, je li hudo obljudena, kateri jezik govore, s čim se pečajo, kateri prebivavci prebivajo v vaši? Otroci se bodo gotovo marljivo pripravljali za popis vaši. Nič ne de, če se tudi pogovore med seboj in drug drugemu pomagajo.

V zadnjih treh šolskih letih se razširijo stilistične vaje z opravičnimi spisi, pobotnicami in raznimi poročili. Metoda je edino ta, da se primere v šoli razpravljajo, in po zgledu teh naj se ravnajo otroci.

Kako razdeliti snov, to je stvar učiteljeva. Oziraje se na šole in razne okoliščine, se mora snov večkrat jako skrajšati in po previdnosti razdeliti za posamezne razrede ali oddelke. Glavna stvar je, kako zadobiti pravo podlago za lepo stilistiko. Če smo otroke v nižjih razredih pridno pripravljali, če smo se pri vsakem predmetu ozirali na toliko važen predmet, smemo pričakovati v višjih razredih izvrstnega napredka in najboljših uspehov.

K sklepu povdarjam te-le točke:

1.) Spisje ima v vseh šolskih letih v nazornem naku svojo podlago.

2.) Snov se naj jemlje največ iz realčnih predmetov in se naj opira vsekdar na šolsko knjigo.

3.) Dogodke rojstvenega kraja, popise najvažnejših predmetov naj učitelj sam sestavi in pri spisovni uri uporablja.

4.) Pri vseh predmetih se poslužuj kolikor mogoče vprašujoče metode, da so otroci vedno prisiljeni misliti in pravilno govoriti.

5.) Med najvažnejše stilistične vaje sodijo gotovo pisma, ki so v poznejšem življenju neprecenljive vrednosti.

6.) Ura, določena za spisje, naj se uporabi v resnici za gojenje lepe stilistike, ne pa za druge jezikovne predmete.

7.) Za vsako nalogo morajo biti otroci dobro pripravljeni in temeljito poučeni v vseh glavnih točkah, po katerih se morajo ravnati pri nje izvrševanju.

8.) Učenci naj beró lepe, poučljive povesti, da se vadijo v čistem in nepokvarjenem jeziku.

To je moje mnenje glede spisja v ljudski šoli. Naloga je težavna, a z marljivim delovanjem bomo vse dognali, premagali najhujše zapreke. Naša roka naj ne miruje, pero naj ne zarjavi, saj delamo za narod — v blagor nam izročene mladine!

Vestnik.

Učiteljski konvikt: Tvrška Fr. Ksav. Souvan v zmislu „gospodarskega programa“ za 3. četrtletje t. l. 71-26 K; na ženitovanju g. Rožice Tollazijeve z g. V. Arkom med svati nabrala gđc. Milka Tollazi iz Logatca, 20 K; g. Lovro Letnar, nadučitelj v Mengšu, 2-40 K.

God + cesarice Elizabete. Nj. eksclenca gospod naučni minister je odredil, da je dan 19. listopada tudi v prihodnje šole prost dan ter se mora praznovati s primerno cerkveno slovesnostjo, vse običajne šolske svečanosti pa naj odpadejo ta dan.

Šolski muzej v Ljubljani. Visoko c. kr. naučno ministrstvo je nakazalo potem slavne osrednje direkcije c. kr. zaloge šolskih knjig direktoriju „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ 200 gld. subvencije za šolski muzej v Ljubljani.

Nadomestna deželnozborska volitev za mesti Kranj in Skofjaloka mesto pokojnega notarja Viktorja Globočnika se bo vršila dne 26. t. m. Kot kandidat, ki ima mnogo zaupanja, se omenja ravnatelj obrtne šole g. Iv. Šubic. — Znano je vsakteremu izmed nas, kako velike važnosti je deželni zbor za učiteljstvo in šolstvo, posebno še dandanes, ko je učiteljstvo tako slabo plačano, kakor nihče drugi, ki ima toliko študij, truda in odgovornosti kakor ljudski učitelj. Prerano umrli poslanec Globočnik je bil eden prvih izmed slovenskih poslancev, ki je javno v zbornici priznal važnost ljudskega šolstva ter naravnost pokazal na ljudskega učitelja, da je on tisti faktor, od katerega je zavisen napredek šolstva in vsled tega tudi napredek in blaginja našega naroda. In za tega trpina — za ljudskega učitelja — je Globočnik tudi prvi povzdignil svoj glas, da se mu mora izboljšati njega bedno gmotno stanje. Marljivo in vestno je proučeval gmotno stanje avstrijskega ljudskega učiteljstva ter si neutrudljivo prizadeval, tudi kranjskemu učiteljstvu pripomoči do boljšega gmotnega stanja. Žal, da je ta vrli učiteljski prijatelj legel v prezgodnji grob, zakaj krvavo bi ga potrebovali še v prihodnje, saj se nam morajo izboljšati še petletnice in urediti in povišati se mora tudi pokojnina nam, našim vdovam in sirotam.

S svojim unetim in prepričevalnim nastopom nam je pa Globočnik pridobil mnogo prijateljev v naši deželni zbornici, in zato bo slovensko učiteljstvo vedno blagorvalo njegovo ime in spomin njegov. Naslednika Globočnikovega bodo volili dne 26. t. m., in če bo izvoljen g. ravnatelj Iv. Šubic, bo ta vrli mož in šolnik najvrednejši naslednik Globočnikov; zato ga učiteljstvu tamošnjega okraja najtopleje priporočamo, da krepko podpira njegovo izvolitev.

Iz kranjskega okraja. Vabilo k zborovanju „Učiteljskega društva za kranjski šolski okraj“, ki bode dne 2. listopada t. l. ob 2. uri popoldne v novem šolskem poslopiju na Primskovem pri Kranju.

Dnevni red: 1. Predsednikov nagovor. 2. „O sprijetju mladine“. Poroča učitelj Jožef Petkovšek. 3. „Kako bi se dalo doseči živejšje delovanje slovenskih učiteljskih društev na Kranjskem in v Primorju?“ Poročevavec nadučitelj Drag. Česnik. 4. Odborovi predlogi: a) Prireditve mesečnih „jour-fixov“. Utemeljuje v ime odbora nadučitelj M. Bregant. b) Ustanovitev društvene „vprašalne škrinje“. V ime odbora utemeljuje nadučitelj Fr. Luznar. 5. Posamezni naveti in predlogi. Za odbor:

Andrej Rapč,
t. č. tajnik.

Dragotin Česnik,
t. č. predsednik.

Pisateljska nagrada. Odbor „Narodne Šole“ v Ljubljani razpisuje dve darili po 100 in 50 gl. za dva najboljša mladinska spisa povodom proslave petdesetletnega vladanja Nj. Vel. Franca Jožefa I. Spisa morata biti izvirna in otroškemu duhu primerna. Natečavci naj blagovolijo poslati svoje rokopise do 15. maj. srpana 1899 odboru „Narodne Šole“ v Ljubljani. Nagradi se izplačata takoj po razsodbi gospodov ocenjevalcev. Drugi spisi pa, ako bi jih bilo več, se vrnejo, ako pisatelji to zahtevajo. Ime pisatelja naj se priloži na posebnem zapečatenem listku. Na ovitku bodi zapisano geslo pisateljevo.

Odbor „Narodne Šole“ v Ljubljani,
dne 4. vinotoka 1898.

A. Razinger, predsednik.

Podoba cesarice Elizabete, primerna za okvir, je ravnokar izšla v založbi g. Fr. Bonača. Podoba je jako lepa in na močan karton natisnjena. Dodane so ginljive besede, katere je cesar izrekel 1. 1889. o umrli cesarici. Cena 10 kr.

Blaznikov „katekizem“ se še vedno dobiva v Blaznikovi tiskarnici. Priporočila vreden je posebno zato, ker je polovico ceneji kakor novi katekizem. Ta katekizem je res od sila drag za našo revno šolsko mladino; zaradi tega se je obrnil mestni šolski svet ljubljanski na slavni škofijski ordinarijat s prošnjo, da bi blagovolil temu katekizmu znižati ceno. Kako bo ta prošnja rešena, bomo poročali pravočasno.

Iz „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“. Vse gg. učitelje in gospice učiteljice, ki so zavarovani pri banki „Slaviji“ in so vpisani v nastopnem seznamu, prosimo prav lepo, da naznanijo nemudoma podpisnemu direktorju „Zaveze“, odkdaj so člani „Zaveze“, oziroma člani „Zavezinega“ okrajnega učiteljskega društva. Direktorij „Zaveze slov. učiteljskih društev“ v St. Juriju pri Kranju, dne 17. vel. srpana 1898.

Tajnik:
Drag. Česnik.

Predsednik:
L. Jelenc.

Seznamek

pri banki „Slaviji“ zavarovanih slovenskih učiteljev.

1. Praprotnik Franc, Mozirje; 2. Klemenčič Ivan, Mozirje; 3. Stukelj Ivan, Celje; 4. Smole Jožef, Remšnik; 5. Medvešek Peter, Opatjeselo; 6. Tavbar Ivan, Temnica; 7. Trost Ivan, Razdrto; 8. Štrukelj Justina, Komen; 9. Štrekelj Albin, Škocijan; 10. Tomšič Jožef, Skopo; 11. Debeljak Štefan, Materija; 12. Fakin Anton, Repentabor; 13. Pertot Jožef, Bazovica; 14. Bogatec Kristijan, Ricmanje; 15. Makarovič Ivan, Jelšane; 16. Marin Jakob, Maribor; 17. Ogorelec Anton, Vurberk; 18. Cizel Mihael, Maribor; 19. Krajnik Ivan, Podmelec; 20. Šetinc Franjo, Ponikva; 21. Mlekuž Anton, Čepovan; 22. Prinčič Edvard, Pevma; 23. Mlekuž Karol, Osek; 24. Križman Ignacij, Gabrje; 25. Kostanjevec Jožef, Col; 26. Gnus Anton, Gornja Rečica; 27. Pustišek Oswald, Blagovna; 28. Štrekelj Jožef, Gorjansko; 29. Kavš Janko, Šmarje; 30. Zorn Ivan, Sv. Križ; 31. Perko Lovro, Žire; 32. Križnič Jožef, Lig; 33. Vaščaj Ivan, Ljutomer; 34. Reich Jožef, Ig; 35. Pečnik Jožef, Brežice; 36. Požar Anton, Trebče; 37. Štrukelj Janko, Dutovlje; 38. Pavlin Leopold, Gabrje; 39. Pušenjak Tomaž, Cven; 40. Bezljaj Jožef, Krško; 41. Runovec Martin, Slovenski Gradec; 42. Burnik Valentin, Kamnik; 43. Simončič Anton, Vrbovo; 44. Strmšek Vekoslav, St. Peter; 45. Horvat Fudolf, Orehek; 46. Bergi-

nec Anton, Povir; 47. Šket Andrej, Podsreda; 48. Družovič Hinko, Poličane; 49. Sekirnik Simon, Rogatec; 50. Čeh Jožef, St. Andraž; 51. Skaza Franjo, St. Janž; 52. Zmrzlikar Anton, Sv. Francišek; 53. Rakuša Franc, Sv. Bolfank; 54. Mešiček Jožef, Globoko; 55. Kovačič Jakob, Sv. Trojica; 56. Kotnik Jožef, Žušan; 57. Farkaš Ivan, Cirkovci; 58. Gradišnik Armin, Hrastnik; 59. Hribar Jožef, Postojina; 60. Serajnik Domicijan, Ptujška gora; 61. Gombač Marija, Barkovlje; 62. Čenčič Jarnej, Kamnik; 63. Pečnik Vekoslav, Dobava; 64. Pukmeister Jakob, Čadram; 65. Josin Teodor, Postojina; 66. Brišnik Martin, Sv. Rok; 67. Stres Anton, Sedlo; 68. Rajšp Jožef, Studenice; 69. Lasbacher Jožef, Ruše; 70. Medved Jakob, Ponikva; 71. Čuk Franc, Poddraga; 72. Ipavc Peter, Temnica; 73. Luvini Peter, Vojščina; 74. Čenčič Davorin, Ločnik; 75. Rošker Franc, Šmarje; 76. Suligoj Ivan, Dol. Zemun; 77. Benigar Anton, Tomaj; 78. Katnik Marija, Gorjansko; 79. Tance Avgust, Nabrežina; 80. Justin Ivan, St. Polaj; 81. Leskovar Franc, Nova cerkev; 82. Zacherl Franc, Cezanjevci; 83. Schneider Franc, Cezanjevci; 84. Čeh Franc, Ljutomer; 85. Judnič Davorin, Trnovo; 86. Megušar Richard, Podzemelj; 87. Goslar Hermina, Podzemelj; 88. Glaser Anton, Remšnik; 89. Kotnik Jožef, Žusen; 90. Sekirnik Simon, Rogatec; 91. Bisail Bibijana, Trnovo; 91. Bisail Alojzija, Trnovo; 93. Sribar Makso, Bela cerkev; 94. Vozel Ivan, Gor. Lušica; 95. Zagoričnik Franc, Orešje; 96. Slemenšek Franc, Podčetrtek; 97. Svetlin Jožef, Makole; 98. Koser Rudolf, Šmartno; 99. Schatz Jožef, Sv. Lovrenc; 100. Pišl Ivan, Sevnica; 101. Furlani Leopold, St. Andrež; 102. Budal Jožef, Grgar; 103. Širok Andrej, Šmartno; 104. Rus Vilbald, Kranj; 105. Trost Karol, St. Jarnej; 106. Leban Franc, Trnovo; 107. Tomic Blaž, Globoko; 108. Čenčič Davorin, Ločnik; 109. Černej Ludovik, Čadram; 110. Maršič Karol, St. Lovrenc; 111. Pečar Srečko, St. Lovrenc; 112. Vrečar Gašper, Teharje; 113. Kenda Jožef, Sv. Lucija; 114. Klemenčič Karolina, Trata; 115. Jurko Jakob, Žiče; 116. Plhak Hugon, Sladka gora; 117. Planer Albert, Lemberg; 118. Zotter Ivan, Gomilsko; 119. Grmovšek Miha, Piljšan; 120. Dr. Romih Tomaž, Krško; 121. Jug Otilija, Črniče; 122. Dimnik Jakob, Ljubljana; 123. Kajnik Valentin, Vurberg; 124. Uršič Franc, Libušnje; 125. Trost Karolina, St. Jernej; 127. Trost Karol, St. Jarnej; 127. Kiferle Ivan, Podbrezje; 128. Lesjak Dragotin, Ruše; 129. Arnečič Alojzij, Pameče; 130. Bregar Neža, Kranjska gora; 131. Pouh Ivan, Sv. Venčeslav; 132. Jelinčič Rudolf, Podbrdo; 133. Brumen Anton, Podbrdo; 134. Fras Janko, St. Andraž; 135. Kavš Ferdo, Žaga; 136. Strgar Franc, Deskla; 137. Piuk Amalija, Rajhenburg; 138. Križman Franc, Leopa; 139. Žmavc Hrabroslav, Griže; 140. Vuga Justina, Sela (Ptuj); 141. Lovrenc Franc, Olimje; 142. Koropec Ivan, Studenice; 143. Sedevčič Blaž, Vojgrsko; 144. Horvat Rudolf, Zagorje; 145. Šamperl Rudolf, Makole; 146. Trampuž Alojzij, Banjšica; 147. Schubert Angelika, Reichenburg; 148. Šket Andrej, Podsreda; 149. Sonč Jožef, Tolmin; 150. Kante Matej, Sežana; 151. Cej Katarina, Batuje; 152. Čoh Jožef, St. Jarnej; 153. Schmoranz Jožef, Celje; 154. Nerat Miha, Maribor.

Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani.

V soboto, dne 5. listopada tega leta bo prvi letošnji
društveni večer

v „Narodnem domu“ (pritličje na desno, druga vrata.) Začetek ob 1/2 8. uri.

Predaval bo okr. šol. nadzornik, g. prof. Fr. Levec o dunajski jubilejski razstavi.

K mnogobrojni udeležbi vabi člene in prijatelje slovenskega učiteljstva
odbor.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 1953

o. šol. sv. Na enorazrednici v Prečni, ki se ima pa v večrazrednico razširiti, je razpisana služba učitelja-voditelja z zakonito plačo v stalno ali začasno nameščenje.

Prošnje je vlagati do konca vinotoka t. l. pri podpisnem c. kr. okrajnem šolskem svetu.

C. kr. okrajni šolski svet v Rudolfovem, dne 9. vinotoka 1898.